

Я.Ю. Білокур
Сумський ОШПО

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ

Модернізація сільської школи є одним з найважливіших напрямків освітянських реформ в Україні. Основною суперечністю розвитку сільської школи є суперечність між необхідністю забезпечити сільській дитині широкий спектр освітніх послуг високої якості і неможливістю це зробити на рівні кожної сільської школи.

Зміни, що відбуваються у розвитку сучасної профільної освіти, а саме: орієнтація на широку диференціацію, варіативність, багатопрофільність, інтеграцію загальної і допрофесійної освіти, ставлять перед профільною освітою нові завдання, зокрема створення сучасних підходів до визначення якості, яке нерозривно пов'язане з необхідністю створення реальних умов щодо рівного доступу учнівської молоді до здобуття загальноосвітньої профільної та початкової допрофесійної підготовки. Врахування індивідуальних особливостей, інтересів та потреб учнів, формування у них адекватних уявлень про майбутню професію.

Профільне навчання – це унікальна можливість для сільської дитини не загубитися в сучасному світі, можливість реалізувати себе, підготувати себе до вступу у вуз. Адже, основне завдання школи сільської місцевості повинне базуватися на принципі – допомогти реалізувати кожному учневі його освітній вибір, виховання учнівської молоді, здатної до самореалізації, професійного зростання й мобільності в умовах реформування сучасного суспільства та якісної підготовки старшокласників до майбутньої професійної діяльності

Сьогодні організація профільного навчання в сільській школі ставить перед нами додаткові питання, щодо вибору профільного навчання, і готовності педагогічних кадрів до роботи в профільних класах, забезпечення дійсних потреб школярів. Але й слід відмітити, що окрема

школа в умовах села проблему профільного навчання не вирішить, тому що виховні й освітні можливості більшості шкіл на селі, особливо малокомплектних, дуже обмежені. У зв'язку з цим і виникла необхідність організації взаємодії різних установ, обмін і спільне використання матеріальних, науково-методичних, кадрових ресурсів – для розвитку освітнього середовища на рівні діяльності системи освітніх округів.

Тобто, серед форм, що сприяють організації профільного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, розташованих в сільській місцевості, найоптимальніша – функціонування освітніх округів, навчально-виховних комплексів, що створюються на базі кількох навчальних закладів, до яких входять очно-заочні різнопрофільні школи, центри підготовки до вступу у вищі навчальні заклади, заклади професійної освіти та ін.

Адже саме функціонування системи освітніх округів є особливо актуальним для сільських регіонів з ряду причин:

- забезпечення переходу освіти сільських шкіл регіону на інноваційну модель розвитку;
- впровадження системи освітніх округів як оптимальної моделі організації сільської школи;
- створення механізму для організації профільного навчання з урахуванням потреб сільського району;
- надання освітніх послуг більш високої якості для учнів старшої профільної школи району;
- підтримка обдарованої і талановитої молоді району;
- залучення позашкільних структур до підтримки галузі освіти району.

Також слід зауважити на тому, що організаційні моделі профільного навчання в умовах сільської місцевості залежать від типів, видів та форм організації профільного навчання.

Для того щоб була досягнута мета профільного навчання існують такі типи профільного навчання:

1 Індивідуальний. Забезпечує реалізацію учням особисту освітню траєкторію. Набір вивчаючих профільних та елективних курсів

визначається особистими вміннями та здібностями учня. Індивідуальні навчальні плани учнів розробляються на шкільному рівні.

2 Соціалізуючий. Результатами навчання по соціальному профілю є покращення комунікативних та адаптаційних можливостей учнів або підготовка учнів до безпосередньої трудової діяльності

На етапі організації педагогічного процесу за моделлю інтегрованої діяльності сільських шкіл важливо з'ясувати ті питання (на рівні закладу освіти), що впливають на формування стратегії розвитку якісної освіти у сільському населеному пункті, зокрема:

- стан та динаміку демографічної ситуації в селі;
- попит потенційних споживачів на продукцію і послуги навчального закладу;
- перспективи кадрового забезпечення освітнього процесу.

Саме системний підхід до організації профільного навчання вирішує проблему управління якістю освіти, виступає підґрунтям для самореалізації та професійного самовизначення випускників профільної школи, їх конкурентоспроможності на ринку праці.